

تأثیر خود-استنادی نویسنده بر ضریب تأثیر مجلات پزشکی ایرانی در دو نمایه‌نامه‌ی وبگاه علوم و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام*

سید جواد قاضی میرسعید^۱، نادیا معتمدی^۲، باقر پهلوانزاده^۳

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: تولید مجلات علمی پزشکی یکی از نمادهای توسعه‌ی سلامت در هر کشور است. تعداد استنادهای مجله در نمایه‌نامه‌های بین‌المللی جلوه‌ای از اهمیت آن در انتشار دانش سلامت است و در این میان سهم خود-استنادی‌ها چشم‌گیرتر است. هدف از مطالعه‌ی حاضر مقایسه‌ی تأثیر خود-استنادی نویسنده در ضریب تأثیر مجله‌های انگلیسی پزشکی ایرانی در پایگاه‌های وبگاه علوم (WoS) و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) بوده است.

روش بررسی: به روش تحلیل استنادی ۱۲ مجله در پایگاه WoS و ۲۶ عنوان در پایگاه ISC در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹ بررسی گردید. ضریب تأثیر از گزارش‌های استنادی نشریات و خود-استنادی نویسنده با جستجو و مشاهده‌ی مستقیم ارجاعات در هر پایگاه گردآوری و به کاربرگه منتقل شد. ضریب تأثیر بدون خود-استنادی محاسبه گردید. ابزار تحلیل داده‌ها نسخه‌ی ۲۰ نرم‌افزار SPSS بود. برای مقایسه‌ی نرخ خود-استنادی‌های مجلات مشترک از آزمون Wilcoxon و برای مجلات غیر مشترک از آزمون Mann-Whitney استفاده شد. برای تعیین همبستگی خود-استنادی با ضریب تأثیر در پایگاه WoS از آزمون Pearson و در پایگاه ISC به سبب چولگی داده‌ها از آزمون Spearman استفاده شد. آزمون مقایسه‌ی همبستگی بین دو پایگاه، تحلیل Covariance بود.

یافته‌ها: نرخ خود-استنادی نویسنده در دو پایگاه تفاوت معنی‌داری نداشت ($Pvalue > 0/05$). در پایگاه WoS همبستگی بین خود-استنادی و ضریب تأثیر به سطح معنی‌داری نزدیک بود ($Pvalue = 0/06$ ، $r = 0/69$). همبستگی در پایگاه ISC معنی‌دار نشد ($Pvalue = 0/63$ ، $r_{sp} = 0/06$). بین رابطه‌ی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در دو پایگاه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($Pvalue < 0/001$).

نتیجه‌گیری: تأثیر خود-استنادی نویسنده در افزایش ضریب تأثیر مجلات حوزه‌ی پزشکی در وبگاه علوم بیش‌تر است. خود-استنادی نویسنده‌گان این حوزه باید کاهش یابد تا تأثیر واقعی مجلات علمی نمایان شود.

واژه‌های کلیدی: نشریات؛ استناد؛ ضریب تأثیر مجلات؛ پایگاه‌های اطلاعاتی؛ پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

پذیرش مقاله: ۹۲/۶/۱۲

اصلاح نهایی: ۹۲/۴/۱۲

دریافت مقاله: ۹۱/۹/۲۳

ارجاع: قاضی میرسعید سیدجواد، معتمدی نادیا، پهلوانزاده باقر. **تأثیر خود-استنادی نویسنده بر ضریب تأثیر مجلات پزشکی ایرانی در دو نمایه‌نامه‌ی وبگاه علوم و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام.** مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۹۳؛ ۱۱(۱): ۳۸-۴۸

* این مقاله حاصل پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد به شماره‌ی ۱۴/۳۱۵ و با حمایت دانشکده‌ی پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌باشد.

۱- استادیار، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده‌ی پیراپزشکی و مرکز تحقیقات مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۲- کارشناس ارشد، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده‌ی پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران (نویسنده‌ی مسؤول)

Email: Motamedi_nadia@yahoo.com

۳- کارشناس ارشد، آمار زیستی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

مقدمه

افزایش نشر آثار علمی پژوهشی، به‌ویژه در مجلات تحت پوشش نمایه‌های استنادی از سیاست‌گذاری‌های مهم هر کشور، فرد یا سازمان است (۱). استناد از اجزای مهم آثار تحقیقی و تألیفی است (۲). «ضریب تأثیر (Impact Factor) نسبت بین استناد و عنوان‌های اخیر قابل استناد منتشره در یک مجله می‌باشد که با تقسیم تعداد استنادات سال جاری به

و ضریب تأثیر بوده است. برای مثال مطالعه‌ی Fassolaki و همکاران در مجلات حوزه‌ی بیهوشی در سال ۲۰۰۲ میلادی؛ پژوهش Frandsen در سال ۲۰۰۷ میلادی در سطح کلان (۱۳) و مطالعه‌ی Tsay در حوزه‌ی فیزیک رساناها (۱۵) از این جمله است. در یافته‌های برخی از پژوهشگران نیز این همبستگی در جهت منفی گزارش شده است. به عبارتی دیگر، در یافته‌های آن‌ها این فرض که با افزایش خود-استنادی ضریب تأثیر نشریه نیز افزایش می‌یابد تأیید نشد. برای مثال به پژوهش Mcvigh در گزارش‌های استنادی نشریات (JCR= Journal Citation Report) از وبگاه علوم (۶) و مطالعه‌ی Krauss در بررسی نشریات حوزه‌ی بوم‌شناسی در سال ۲۰۰۷ میلادی (۱۳) می‌توان اشاره کرد.

نشریات علمی پزشکی هر کشور توانایی و خودکفایی آن کشور را در ارتقای سطح سلامت جامعه و عرضه دانش آن نمایان می‌سازد. نشریات به زبان لاتین به سبب عرضه‌ی این دانش به شبکه‌ی بین‌المللی نشر نیاز به توجه بیش‌تر به رعایت استانداردها از جمله میزان خود-استنادی دارند. هدف از مطالعه‌ی حاضر مقایسه‌ی همبستگی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در مجلات علمی ایران در حوزه‌ی پزشکی می‌باشد که به زبان انگلیسی در هر یک از دو نمایه‌نامه‌ی استنادی وبگاه علوم و نمایه استنادی علوم جهان اسلام در فاصله‌ی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹ میلادی منتشر شده‌اند.

روش بررسی

این مطالعه یک پژوهش بنیادی است که به روش تحلیل استنادی انجام شد. جامعه‌ی مورد بررسی تمامی مجلات پزشکی انگلیسی دارای ضرب تأثیر در وبگاه علوم و پایگاه استنادی علوم جهان اسلام از ابتدای ایجاد گزارش‌های استنادی نشریات لاتین در پایگاه ایرانی (۲۰۰۶ میلادی / ۱۳۸۵ خورشیدی) تا آخرین گزارش سال موجود در این پایگاه (۲۰۰۹ میلادی / ۱۳۸۸ خورشیدی) در زمان انجام این مطالعه بود. این جامعه شامل ۱۲ مجله در وبگاه علوم و ۲۶ مجله در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها،

کل عنوان‌های منتشره در همان مجله در طول دو سال قبل محاسبه می‌شود و به اشتباه یا درست، جانشینی برای اهمیت یا اعتبار یک مجله در نظر گرفته می‌شود» (۳). این شاخص در مقایسه‌ی مجلات، نویسندگان، سازمان‌ها و کشورها؛ انتخاب پیاپیها در مجموعه‌سازی کتابخانه‌ها؛ گزینش مجلات برای نشر آثار نویسنده؛ ارتقای رتبه‌های علمی و افزایش بودجه‌ی پژوهش بسیار مورد توجه است. بحث‌های زیادی پیرامون این شاخص و شایستگی‌های آن شده است.

از نظر برخی از پژوهشگران ضریب تأثیر می‌تواند به واسطه‌ی خود-استنادی (Self-citation) دست‌کاری شود (۴). این واژه به‌طور معمول، به‌عنوان استنادی که در آن مقاله‌ی استنادکننده و مقاله‌ی استنادشونده حداقل در یک نویسنده مشترک می‌باشند (Author self-citation) تعریف می‌شود. به هر حال این واژه در برخی موارد برای دیگر انواع روابط استنادی برای مثال خود-استنادی مجله (Journal self-citation) و خود-استنادی موسسه‌ای (Institutional self-citation) به کار می‌رود (۵). سهم خود-استنادی در پژوهش‌های مختلف متفاوت گزارش شده است (۸-۵). هم‌چنین عوامل مختلفی بر این رفتار استنادی از جمله عمر استناد و تعدد نویسندگان (۵) مؤثرند و در سطوح مختلف بررسی عملکرد متفاوتی را نشان داده است (۹، ۵). به هر حال این پدیده در تحلیل استنادی غیر قابل اغماض است (۱).

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC= Islamic World Science Citation Centre) به منظور تحت پوشش درآوردن مجلات علمی ۵۷ کشور اسلامی ایجاد شده است. این پایگاه پوشش نسبتاً جامعی از مجلات ملی ایران را فراهم کرده است.

پژوهش‌های انجام شده در گزارش‌های استنادی نشریات فارسی از این پایگاه (PJCR= Persian Journal Citation Report) رابطه‌ی معنی‌داری را بین خود-استنادی مجله و هم‌چنین خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در حوزه‌های علوم انسانی، کشاورزی و پزشکی نشان داده است (۱۴-۱۰). مطالعات انجام شده از سوی نویسندگان خارج از کشور، اغلب موافق با همبستگی دو متغیر خود-استنادی (مجله یا نویسنده)

صورت محاسبه‌ی کامل ریاضی برای سال مورد بررسی ثبت شده است.

برای آزمون فرضیه‌ها از نرم افزار SPSS نسخه‌ی ۲۰ استفاده شد. هم‌چنین سطح معنی‌داری آزمون فرضیه‌ها، برای هماهنگی در تفسیر نتایج ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

برای مقایسه‌ی نرخ خود-استنادی نویسنده برای مجلات مشترک در دو پایگاه (۶ عنوان مجله) از رتبه‌ی علامت‌دار ویلکاکسون (Wilcoxon signed-rank test) و برای مقایسه‌ی این نرخ در مجلات غیر مشترک که شامل ۶ مجله در وبگاه علوم و ۱۶ عنوان در پایگاه علوم جهان اسلام بود، با توجه به اندک بودن حجم نمونه از آزمون من-ویتنی (Mann-Whitney) استفاده شد.

برای تعیین میزان همبستگی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در وبگاه علوم از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، به سبب چولگی داده‌ها از ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن استفاده شد. مقایسه‌ی میزان همبستگی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر بین دو پایگاه با استفاده از تحلیل کوواریانس (Covariance) انجام گرفت.

یافته‌ها

از ۲۴ مجله‌ی نمایه شده در وبگاه علوم تنها ۱۳ عنوان در سال‌های مورد بررسی دارای ضریب تأثیر بودند که یک عنوان به سبب تغییر دادن عنوان خود در سال ۲۰۰۹ میلادی با دو عنوان نمایه شده بود (جدول ۱). از ۶۳ مجله‌ی لاتین نمایه شده در پایگاه ایرانی ۴۰ عنوان در سال‌های مورد بررسی در پایگاه EJCR وجود داشتند که تنها ۲۶ عنوان دارای ضریب تأثیر بودند. تعداد ۶ مجله با محدود کردن جستجو به حوزه‌ی پزشکی در این بخش از پایگاه نمایش نیافتند و از طریق تورق در صفحات پایگاه نمایان شدند. ایران در سال ۲۰۰۶ میلادی در وبگاه علوم مجله‌ی پزشکی لاتین نداشت. در سال ۲۰۰۷ میلادی در این پایگاه تنها مجله‌ی پزشکی دارو وجود داشت. از ۱۸ استناد این مجله ۶ مورد خود-استنادی نویسنده

گزارش‌های استنادی نشریات در هر یک از دو پایگاه و هم‌چنین پایگاه جستجوی منابع استنادکننده در وبگاه علوم و پایگاه نمایه استنادی کشورهای اسلامی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بود که از طریق جستجو در هر یک از پایگاه‌ها و مشاهده‌ی مستقیم داده‌های استنادی هر یک از مجلات جامعه‌ی مورد مطالعه استخراج گردید. داده‌های استخراج‌شده از هر پایگاه با استفاده از نرم‌افزار Excell به کاربرگه انتقال یافت.

در این مطالعه خود-استنادی نویسنده تنها برای نویسنده‌ی اول مقالات در نظر گرفته شد. در وبگاه علوم داده‌های ضریب تأثیر مجله از گزارش‌های استنادی نشریات این پایگاه گردآوری شد. برای مجله‌ی بین‌المللی باروری و ناباروری (International journal of fertility and sterility) که در وبگاه علوم دارای دو عنوان قدیمی و جدید بود با نگرش به راهنمای این گزارش ضریب تأثیر ترکیبی (Unified Impact Factor) محاسبه شد و در مقایسه‌ها به حساب آمد (۱۶). برای جستجوی خود-استنادی‌های نویسنده از پایگاه جستجوی منابع استنادکننده (Cited Reference Search) در وبگاه استفاده شد.

در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ضریب تأثیر مجله از بخش گزارش‌های استنادی نشریات لاتین (EJCR= English Journal Citation Report) (۱۷) استخراج شد. خود-استنادی نویسنده در این پایگاه از نمایه استنادی کشورهای اسلامی (Islamic Countries SCI) یا بخش فهرست مندرجات لاتین (English Current Contents) گردآوری شد. برای مجلاتی که ارجاعات آن‌ها در این دو بخش ثبت نشده بود، استنادهای محاسبه شده در ضریب تأثیر آن‌ها به کمک جدول مجلات استنادکننده (Cited Journal Table) و استنادشونده (Citing Journal Table)، از طریق تورق در منابع مقالات بررسی شد. سپس خود-استنادی‌های نویسنده از فرمول محاسبه‌ی ضریب تأثیر مجله خارج گردید. لازم به ذکر است فرمول محاسبه‌ی ضریب تأثیر مجله در گزارش‌های استنادی نشریات هر یک از دو پایگاه استنادی به

نرخ خود-استنادی نویسنده برای سال سوم پژوهش در جدول ۱ آمده است. میانگین ضریب تأثیر برای مجلات جامعه‌ی مطالعه در پایگاه وب آو ساینس ۰/۳۸ بود. میانگین تعداد استنادها به مجلات مورد بررسی در این پایگاه ۳۴/۶۷ استناد و میانگین نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات ایرانی لاتین پزشکی در کل سال‌های بررسی در وبگاه علوم ۱۹/۱ درصد بود.

بود (۳۳/۳۳ درصد). ضریب تأثیر مجله در این سال ۰/۲۵ می‌باشد. در سال ۲۰۰۸ میلادی نیز دو عنوان مجله وجود داشت. در این سال مجله‌ی دارو از ۳۴ استناد، ۱۰ خود-استنادی نویسنده داشت (۲۹/۴۱ درصد) و ضریب تأثیر این مجله ۰/۴۷۲ بود. تعداد خود-استنادی نویسنده برای مجله‌ی بهداشت ایران از ۴۳ استناد ۵ استناد بود (۱۱/۶۳ درصد). ضریب تأثیر مجله‌ی بهداشت ایران در این سال ۰/۳۴۱ بود.

جدول ۱: میانگین ضریب تأثیر مجله و نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات ایرانی لاتین پزشکی در وبگاه علوم در سال ۲۰۰۹ میلادی به ترتیب عنوان مجله

ردیف	عنوان اختصاری مجله	نرخ خود-استنادی (درصد)	تعداد استناد	میانگین ضریب تأثیر مجله در سال ۲۰۰۹ میلادی
۱	Arch. Iran. Med.	۶/۱۶	۱۴۶	۰/۸۷۴
۲	Daru	۸/۵۷	۳۵	۰/۳۶۵
۳	Hepat. Mon.	۱۵/۰۹	۵۳	۰/۷۱۶
۴	Int. J. Fertil. Steril. (New title)	۲۸/۵۷	۷	۰/۲۱۹*
۵	Iran. J. Allergy Asthma Immunol.	۸/۲	۶۱	۰/۹۶۸
۶	Iran. J. Arthropod-Borne Dis.	۸/۳۳	۱۲	۰/۳۵۳
۷	Iran. J. Fertil. Steril. (Old title)	۲۸/۵۷	۷	۰/۲۸*
۸	Iran. J. Pediatr.	۱۴/۲۹	۲۱	۰/۱۳۱
۹	Iran. J. Pharm. Res.	۲۱/۰۵	۱۹	۰/۲۳۵
۱۰	Iran J. Public Health	۷/۸۹	۳۸	۰/۲۹۲
۱۱	Iran. J. Radiat. Res.	۵۰	۶	۰/۱۲۵
۱۲	Iran. J. Reprod. Med.	۱۵/۳۸	۱۳	۰/۱۸۳
۱۳	Iran. Red Crescent Med. J.	۲۸/۵۷	۷	۰/۰۷۱

Unified IF=۰/۲۴۶*

میانگین از دست دادند. تمامی چهار عنوان مجله از مجلات جامعه‌ی پژوهش در این پایگاه که میانگین میزان ۱۰۰ درصد خود-استنادی نویسنده برای آن‌ها ثبت شده است، تنها در یک سال در پایگاه نمایه شده بودند. صرف‌نظر از این چهار عنوان، بیش‌ترین میانگین نرخ خود-استنادی نویسنده برای مجله‌های عصب‌شناسی کودکان و پژوهش‌های دارویی بود که اولی در دیگر پایگاه مورد بررسی نیز نمایه شده است. کم‌ترین میانگین نرخ خود-استنادی نویسنده به سه مجله‌ی هیپاتیت، بیماری‌های عفونی و مهندسی بهداشت محیط تعلق

در بررسی سال ۲۰۰۶ و ۲۰۰۹ میلادی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ۵۰ درصد و در سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ میلادی این پایگاه، به ترتیب ۴۲/۸۶ درصد و ۶۴/۲۸ درصد از مجلات خود-استنادی نویسنده نداشتند (جدول ۲).

در این جدول تنها نرخ‌های قطعی خود-استنادی‌ها ثبت شده است، یعنی نرخ خود-استنادی برای استنادهای مخدوش در برخی از مجلات در جدول محاسبه نشد. مجله‌ی بهداشت ایران و آرشیو پزشکی که داده‌های استنادی آن‌ها به ترتیب در یک و دو سال مبهم بود، داده‌های آن سال را در محاسبه‌ی

جدول ۲: میانگین ضریب تأثیر مجله و نرخ خود-استنادی نویسنده در هر یک از مجلات ایرانی لاتین پزشکی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در سال‌های ۲۰۰۶ - ۲۰۰۹ میلادی به ترتیب عنوان مجله

ردیف	عنوان اختصاری مجله	نرخ خود-استنادی نویسنده در سال انتشار ضریب تأثیر مجله							
		۲۰۰۹		۲۰۰۸		۲۰۰۷		۲۰۰۶	
میانگین ضریب تأثیر مجله در سال ۲۰۰۹		تعداد	نرخ-خ-۱ (درصد)	تعداد	نرخ-خ-۱ (درصد)	تعداد	نرخ-خ-۱ (درصد)	تعداد	نرخ-خ-۱ (درصد)
۰/۰۰۳	Acta Med Iran	-	-	صفر	صفر	صفر	صفر	۱	۱۰۰
۰/۰۳۳	Arch Iran Med	۱۰	*	۵	۰	۷	۴۲/۸۶	۹	*
۰/۰۱	Daru	۱	۱۰۰	۱	۰	۱	۰	صفر	صفر
۰/۰۱	Dent Res J	۱	۰	صفر	صفر	صفر	صفر	-	-
۰/۰۱۹	Hepat Mon	۲	۰	۲	۰	صفر	صفر	-	-
*	Int J Fertil Steril	صفر	صفر	۴	*	-	-	-	-
۰/۰۳۱	Iran Biomed J	۱	۰	۱	۱۰۰	۲	۰	۲	۰
۰/۰۰۵	Iran Endod J	۱	۰	صفر	صفر	صفر	صفر	-	-
۰/۰۱۹	Iran J Allergy Asthma Immunol	صفر	صفر	۳	۰	صفر	صفر	۱	۰
۰/۰۲۱	Iran J Basic Med Sci	۱	۱۰۰	صفر	صفر	-	-	-	-
۰/۰۲	Iran J Child Neurol	۲	۵۰	۱	۱۰۰	صفر	صفر	-	-
۰/۰۲۱	Iran J Clin Infect Dis	صفر	صفر	۴	۰	صفر	صفر	-	-
*	Iran J Dermatol	صفر	صفر	۲	*	۸	*	۴	*
۰/۰۱۲	Iran J Environ Health Sci Eng	۳	۰	۱	۰	صفر	صفر	صفر	صفر
۰/۰۱۶	Iran J Immunol	۱	۱۰۰	صفر	صفر	۳	۱۰۰	صفر	صفر
*	Iran J Med Ethic History Med	۲	*	-	-	-	-	-	-
۰/۰۱۳	Iran J Med Sci	۱	۰	۳	۶۶/۶۷	۲	۵۰	صفر	صفر
۰/۰۲۴	Iran J Parasitol	۳	۰	۱	۰	صفر	صفر	-	-
۰/۰۰۹	Iran J pathol	صفر	صفر	۲	۵۰	صفر	صفر	-	-
۰/۰۲۴	Iran J Pharm Res	۴	۲۵	۱	۱۰۰	صفر	صفر	۱	۱۰۰
۰/۰۱۳	Iran J Psychiatry Behav Sci	۱	۱۰۰	صفر	صفر	-	-	-	-
۰/۰۴۳	Iran J Public Health	۸	۱۲/۵	۴	۰	۱	۰	۳	*
۰/۰۴۵	Iran J Radiol	۱	۰	صفر	صفر	صفر	صفر	۲	۵۰
*	Iran J Reprod Med	۳	*	صفر	صفر	صفر	صفر	صفر	صفر
۰/۰۰۵	J Res Med Sci	۱	۱۰۰	صفر	صفر	صفر	صفر	۱	۰
۰/۰۱۱	Urol J	۱	*	۱	۰	۲	۵۰	صفر	صفر

نشانه (*) = نامشخص بودن خود-استنادی مجله

نشانه (-) = عدم حضور مجله در سال جدول

صفر = ضریب تأثیر صفر در سال جدول یا تعداد صفر استناد به انتشار دو سال قبل مجله در آن سال

تأثیر ناشی از خود-استنادی نویسنده بود. ضریب همبستگی برای سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۸ میلادی منفی شد. با افزایش خود-استنادی ضریب تأثیر مجله کاهش می‌یافت، اما در سطح آزمون معنی‌دار نبود ($Pvalue > 0/05$) و فرض همبستگی بین خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر در این پایگاه پذیرفته نشد ($r_{sp} = 0/06$, $Pvalue = 0/63$) (جدول ۴). مقایسه‌ی همبستگی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر بین دو پایگاه: بین رابطه‌ی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در پایگاه WoS ($r = 0/69$) با پایگاه ISC ($r = 0/06$) تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($Pvalue < 0/001$) و میزان همبستگی خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر در وبگاه علوم بیش‌تر از پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بود.

جدول ۳: تعیین همبستگی بین میزان خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر مجلات پزشکی ایرانی در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۰۹ میلادی در وبگاه علوم

سال	ضریب همبستگی پیرسون	معنی‌داری	تعداد
۲۰۰۹	۰/۴۶	۰/۱۱	۱۳
کل	۰/۶۹	۰/۰۶	۱۶

جدول ۴: تعیین همبستگی بین میزان خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر مجلات پزشکی ایرانی در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹ میلادی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

سال	ضریب همبستگی اسپیرمن (r_{sp})	معنی‌داری	تعداد
۲۰۰۶	-۰/۰۹	۰/۸۵	۶
۲۰۰۷	۰/۷۵	۰/۰۴	۷
۲۰۰۸	-۰/۱۹	۰/۵	۱۴
۲۰۰۹	۰/۰۱۴	۰/۹۶	۱۶
کل	۰/۰۶	۰/۶۳	۴۳

در وبگاه علوم گرچه پس از حذف خود-استنادی نویسنده از ضریب تأثیر مجله‌ی دارو در سال ۲۰۰۷ میلادی کاسته شد ولی این مجله یگانه مجله‌ی پزشکی ایرانی در این سال بود. در بررسی تغییرات رتبه‌بندی از مجموع ۱۴ مجله در دو سال آخر پس از حذف خود-استنادی‌های نویسنده رتبه‌ی ۲ مجله (۱۴/۲۸ درصد) افزایش و رتبه‌ی یک مجله (۷/۱۴ درصد)

داشت که با حضور در دو سال متوالی، خود-استنادی نویسنده نداشتند. در مقابل، مجله‌ی بهداشت ایران برای حضور سه سال پیاپی در این پایگاه با میانگین ۴/۱۷ درصد کم‌ترین میزان خود-استنادی نویسنده را داشت. میانگین ضریب تأثیر برای مجلات جامعه‌ی مورد مطالعه در پایگاه ISC ۰/۰۱۷ بود. میانگین تعداد استنادها به مجلات مورد بررسی در این پایگاه ۱/۵۴ استناد و میانگین نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات ایرانی لاتین پزشکی در کل سال‌ها در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ۳۴/۸۱ درصد بود.

نتایج آزمون ویلکاکسون تفاوت معنی‌داری را بین نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات مشترک بین دو پایگاه نشان نداد ($Pvalue = 0/917$). در نتایج آزمون من-ویتنی تفاوت معنی‌داری بین میزان خود-استنادی نویسنده در مجلات غیر مشترک بین دو پایگاه یافت نشد ($Pvalue = 0/641$).

همبستگی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در وبگاه علوم: از آن‌جا که تعداد مجلات برای سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ میلادی این پایگاه اندک بود، ضریب همبستگی برای این دو سال قابل محاسبه نبود. همبستگی بین خود-استنادی و ضریب تأثیر برای سال ۲۰۰۹ معنی‌دار نبود ($P = 0/46$), افزودن داده‌های دو سال قبل و محاسبه ضریب همبستگی برای کل مجلات پایگاه همبستگی را در سطح ۰/۱ معنی‌دار می‌ساخت ($r = 0/69$, $Pvalue = 0/06$). در این سطح در حدود ۵۰ درصد از تغییرات ضریب تأثیر به سبب خود-استنادی نویسنده بود ($R^2 = 0/47$). گرچه این همبستگی در سطح آزمون این پژوهش معنی‌دار نبود ($Pvalue > 0/05$) ولی به سطح معنی‌داری نزدیک بود. با این وجود فرض همبستگی بین خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر در وبگاه علوم پذیرفته نشد (جدول ۳).

همبستگی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام: برای سال ۲۰۰۷ میلادی همبستگی مثبت و معنی‌داری در سطح ۰/۰۵ بین دو متغیر وجود داشت ($r_{sp} = 0/75$, $Pvalue = 0/04$). در این سال سهم خود-استنادی نویسنده در افزایش ضریب تأثیر مجلات ۵۶ درصد بود ($R^2 = 0/56$). یعنی ۵۶ درصد از تغییرات ضریب

تمامی استندهای محاسبه شده در آن در پایگاه یافت شد و داده‌های استنادی مخدوش نداشت. این مجله در وبگاه علوم در سال‌های مطالعه حضور نداشت، اما در سال ۲۰۱۰ میلادی با ضریب تأثیر ۰/۰۸ در این پایگاه نمایه شده است.

بحث

اگر این امکان وجود داشت که به داده‌های بیش‌تری در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام برای سال‌های جدید دسترسی یافت، مقایسه‌ی بین داده‌های دو پایگاه روزآمد انجام می‌شد. تعداد مجلات دارای ضریب تأثیر در سال‌های مورد بررسی اندک بود. شمار استندهای هر یک از مجلات، به‌ویژه در پایگاه ایرانی اندک بود که این عامل مقایسه‌ی نرخ خود-استنادی و همبستگی مورد بررسی را در دو پایگاه و همچنین داوری را در عملکرد مجلات بر اساس ضریب تأثیر مشکل می‌نمود. سنجش نتایج پژوهش با پژوهش‌های دیگر نیازمند نگرش به حجم جامعه‌ی آماری و مقایسه‌ی آن با سطح آزمون‌های آماری است.

در این مطالعه میانگین نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات ایرانی حوزه‌ی پزشکی در سال‌های مورد بررسی در وبگاه علوم (۱۹/۱ درصد) نزدیک به نرخ پذیرفته شده در این پایگاه (۲۰ درصد) بود. این نرخ برای مجلات مورد بررسی در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ۳۴/۸۱ درصد است. Aksnes در پژوهش خود نشان داد که خود-استنادی در سطوح کوچک تحلیل‌های استنادی مشکلات جدی‌تری را نشان می‌دهد. از نظر او خود-استنادی در این سطوح باید پیش از رتبه‌بندی حذف شده یا دست کم قبل از استفاده از شاخص‌های استنادی به دقت مورد ارزیابی قرار گیرد. در مطالعه‌ی او در سطح کلان سهم خود-استنادی نویسنده در یک پنجره‌ی استنادی سه ساله ۳۶ درصد محاسبه شد. با وجود تغییر در طول پنجره‌ی استناد، عمر خود-استنادی‌ها افزایش نمی‌یافت (۵). در بررسی حاضر نرخ خود-استنادی نویسنده برای مجلات ملی منتشر شده به زبان بین‌المللی در یک حوزه‌ی موضوعی اصلی مورد بررسی قرار گرفت. گرچه تعداد مجلات این حوزه اندک و پوشش نشریات دو پایگاه نیز متفاوت بود.

کاهش یافت. در رتبه‌ی ۱۱ مجله (۷۸/۵۷ درصد) نیز تغییری حاصل نشد.

در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در بررسی تغییرات رتبه‌بندی از مجموع ۴۳ مجله در چهار سال این مطالعه، حذف خود-استنادی‌های نویسنده، رتبه‌ی ۱۷ مجله (۳۹/۵۳ درصد) را افزایش و رتبه‌ی ۱۲ مجله (۲۷/۹۱ درصد) را کاهش داد. در رتبه‌ی ۱۴ مجله (۳۲/۵۶ درصد) نیز تغییری حاصل نشد.

ثبات رتبه‌ها پس از حذف خود-استنادی‌های نویسنده در وبگاه علوم بیش از دو برابر پایگاه ایرانی بود (۷۸/۵۷ درصد در مقابل ۳۲/۵۶ درصد). تغییرات در جهت کاهش رتبه‌ی مجله در وبگاه علوم نزدیک به ۴ برابر کم‌تر بود (۷/۱۴ درصد در مقابل ۲۷/۹۱ درصد). همچنین تغییرات در جهت افزایش رتبه‌ی مجله پس از حذف خود-استنادی نویسنده در پایگاه علوم جهان اسلام بیش‌تر بود (۳۹/۵۳ درصد در مقابل ۱۴/۲۸ درصد). یافته‌ی بارز ثبات رتبه‌ها پس از حذف خود-استنادی در مجلات وبگاه علوم در مقایسه با پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بود اما پس از حذف خود-استنادی‌های نویسنده تفاوت بین دو پایگاه در تعداد مجلات ثابت کم‌تر شد. به عبارتی دیگر، حذف خود-استنادی‌های نویسنده تفاوت بین دو پایگاه را در مجلات دارای ضریب تأثیر پایدار کم‌تر می‌ساخت. این مورد به رابطه‌ی مثبت و قوی بین خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در وبگاه علوم نزدیک بود. در وبگاه علوم بیش‌ترین ضریب تأثیر (۰/۹۶۸) به مجله‌ی ایرانی آلرژئی و آسم از دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۲۰۰۹ میلادی تعلق داشت. بیش‌ترین میانگین ضریب تأثیر نیز برای همین مجله و پس از حذف خود-استنادی نویسنده همچنان مجله‌ی برتر پایگاه بود. در بررسی مجلات پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بیش‌ترین ضریب تأثیر (۰/۱۶۷) به مجله‌ی رادیولوژی ایران از دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۲۰۰۶ میلادی تعلق داشت. ضریب تأثیر این مجله پس از حذف خود-استنادی نویسنده ۵۰ درصد کاهش داشت (۰/۰۸۳). گرچه ضریب تأثیر مجله‌ی رادیولوژی ایران در دو سال بعد صفر شد و در سال آخر به ۰/۰۱۴ رسید ولی بیش‌ترین میانگین ضریب تأثیر (۰/۰۴۵) در این پایگاه به این مجله تعلق گرفت، زیرا

راستا نرخ خود-استنادی نویسنده نیز در ارجاعات مقالات مورد داوری و پذیرش بی‌نیاز از توجه نیست. از سوی دیگر مباحث بین رشته‌ای می‌توانند در میان شاخه‌های فرعی این حوزه ارتباط استنادی بیش‌تری ایجاد کنند و تعداد استنادهای بیش‌تری از مباحث دیگر دریافت کنند. برای مثال حوزه رادیولوژی از دندانپزشکی، زنان و مامایی، انکولوژی، قلب و عروق و رشته‌های دیگر می‌تواند استنادهای بیش‌تری دریافت کند. این ارتباط می‌تواند سهم خود-استنادی‌های نویسنده را کم‌رنگ سازد. بنابراین در داوری در مورد تعداد استنادها به نویسنده توجه به حوزه‌ی موضوعی پژوهش او نیز لازم است. نرخ خود-استنادی نویسندگان در مجلات پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بالا بود. بدیهی است، نرخ خود-استنادی نویسندگان این مجلات باید بیش‌تر کاهش یابد، تا حضور آن‌ها در این پایگاه از دیدگاه تحلیل استنادی پذیرفته باشد. بنا بر آزمون‌های آماری با وجود تفاوت در پوشش مجلات دو پایگاه و همچنین تعداد استنادهای مجلات دو پایگاه نرخ خود-استنادی نویسنده در دو پایگاه تفاوت معنی‌داری نداشت ($Pvalue > 0/05$). یعنی برای مجلاتی که در پایگاه آمریکایی نمایه شده بودند نیز نرخ مشابهی از خود-استنادی نویسنده در مقالات آن‌ها وجود داشت.

نتایج آزمون‌های همبستگی بین دو متغیر در بررسی ما در پایگاه استنادی وبگاه علوم تا اندازه‌ای با نتایج پژوهش‌های پیشین هم‌راستا بود، اما سطح اطمینان پایین‌تر بود (نزدیک به ۹۵ درصد). همبستگی بین خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر در وبگاه علوم به سطح معنی‌داری آزمون نزدیک بود ($Pvalue = 0/06, r = 0/69$). ترابیان و قانع در مطالعه‌ی ۳۱ مجله‌ی دسترسی آزاد در حوزه‌ی علوم فنی مهندسی در پایگاه اطلاعاتی دواج (DOAJ)، با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی برای جامعه‌ی پژوهش، بین خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر این نشریات در وبگاه علوم همبستگی معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ یافتند و نرخ خود-استنادی نویسنده برای جامعه‌ی فوق ۳۰ درصد بود (۱۸). قانع در بررسی یک سال نشریات پزشکی در گزارش‌های استنادی نشریات فارسی همبستگی معنی‌داری بین خود-استنادی نویسنده و ضریب

گسترش نشریات در یک پایگاه در سطح بین‌المللی و نشریات تحت پوشش دیگری، نشریات کشورهای اسلامی بود. با در نظر گرفتن این ویژگی‌ها و با وجود تفاوت نه چندان مهم بین نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات دو پایگاه، یافته‌ها نشان داد سهم خود-استنادی نویسنده در ارزیابی و مقایسه‌ی ضریب تأثیر مجلات بین دو پایگاه مهم است. در مطالعه‌ی Gami و همکاران نرخ خود-استنادی نویسنده در مجلات حوزه‌ی فرعی دیابت در میان داده‌های استنادی سال ۲۰۰۳ میلادی این مجلات در وبگاه علوم ۱۸ درصد محاسبه شد. در بررسی‌های آن‌ها سهم خود-استنادی با کیفیت مقالات ارتباطی ناچیز داشت و استناد نویسندگان متون و پژوهش‌های پیشین خود بنا بر ضرورت و امتیاز نبود. آن‌ها یافته‌هایشان را (بنا بر انتخاب جامعه‌ی آماری) برای مجلات حوزه‌ی اصلی پزشکی بالینی قابل تعمیم و سهم خود-استنادی را در ارزیابی اعتبار (استنادی) مجلات این حوزه مشکل‌ساز دانستند (۷). در بررسی Larcombe و همکاران نرخ خود-استنادی نویسنده در مقالات پژوهشی اصیل شماره‌ی اول سال ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ میلادی ده مجله منتشر شده از سوی انجمن فیزیولوژی آمریکا ۱۷/۱۵ درصد بود. آخرین نویسنده بیش‌ترین خود-استنادی را داشت. آن‌ها این یافته را کم و بیش ناشی از طبیعت پژوهش علمی در یک حوزه‌ی خاص و ضرورت تمایل فرد برای پیش‌برد کار خود در مزایای مشارکت علمی دانستند (۸). در بررسی ما بنا بر احتمال لزوم استناد به مقالات نویسنده‌ی راهنما در پژوهش تنها خود-استنادی نویسنده‌ی اول مورد بررسی قرار گرفت. برای خود-استنادی نویسنده‌ی اول چنانچه نویسنده پژوهشی در امتداد کارهای پژوهشی پیشین خود انجام داده باشد (با توجه به یافته‌های اغلب پژوهشگران) نرخ کم‌تر از ۲۰ درصد پذیرفته است، اما نرخ بیش از این قضاوت داور را به سوی جنبه‌ی منفی خود-استنادی از جمله میل به افزایش استنادها و افزایش رؤیت‌پذیری کارهای خود سوق خواهد داد. بنا بر پژوهش Tsay در حوزه‌ی فیزیک رساناها، مجلاتی که نرخ خود-ارجاعی (Self-Citing rate) بیش‌تری داشتند، پتانسیل بیش‌تری برای فعال بودن و جذب استناد داشتند (۱۵). در این

کمک افزایش در نرخ خود-استنادی نویسنده دارای ضریب تأثیر بیش‌تر و رتبه‌ی بالاتری شده‌اند. با توجه به نتایج حاصل از این بررسی نویسندگان حوزه‌ی پزشکی باید نرخ خود-استنادی را در نشریات لاتین پزشکی کاهش دهند تا از اعتبار آن‌ها در ارزیابی‌های کمی مبتنی بر شاخص‌های استنادی کاسته نشود. هم‌چنین مقایسه‌ی عملکرد و رتبه‌بندی این مجلات در وبگاه علوم ملاحظه‌ی بیش‌تری را در نرخ خود-استنادی نویسنده می‌طلبد.

با توجه به سابقه‌ی نسبتاً کم پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و از طرفی تعداد نسبتاً کم مجلات ایرانی در وبگاه علوم، این مطالعه می‌تواند با افزایش سال‌های پایگاه و پوشش مجلات این حوزه انجام گردد و در داوری کمیسیون نشریات پزشکی کشور به عنوان شاخصی از اهمیت و اعتبار نشریه مورد استفاده قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

برای مطالعه در این تعداد سال‌های قابل بررسی بین دو پایگاه مورد مقایسه، رابطه‌ی خود-استنادی نویسنده با ضریب تأثیر در حوزه‌ی مورد بررسی در وبگاه علوم قوی‌تر است. به عبارتی، تأثیر خود-استنادی نویسنده در ضریب تأثیر نشریات وبگاه علوم بیش‌تر از تأثیر این رفتار استنادی در ضریب تأثیر نشریات نمایه شده در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام می‌باشد. در مقایسه‌ی کیفی مجلات پزشکی و اعتبار علمی نویسندگان آن‌ها مبتنی بر داده‌های عینی استنادی هم‌چون عامل تأثیر، در دو پایگاه مورد بررسی توجه به نرخ خود-استنادی نویسنده اهمیت دارد. بدیهی است نرخ خود-استنادی نویسندگان در مقالات مجلات این حوزه باید کاهش یابد تا از اعتبار استنادی آن‌ها کاسته نشود.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران و سرپرست محترم آموزشی و پژوهشی دانشکده‌ی پیراپزشکی مراتب قدردانی و سپاس خویش را اعلام می‌دارند.

تأثیر یافت (۱۰). در بررسی او در نشریات فارسی حوزه‌ی مهندسی نیز این همبستگی وجود داشت (۱۱). مه‌راد و گلتاجی همبستگی بین خود-استنادی مجله و ضریب تأثیر نشریات فارسی حوزه‌ی پزشکی در گزارش‌های استنادی نشریات فارسی را در سطح ۰/۰۱ معنادار یافتند (۱۲). این همبستگی در بررسی آن‌ها در مجلات حوزه‌ی علوم انسانی و حوزه‌ی علوم کشاورزی نیز وجود داشت (۱۳، ۱۴). پژوهشگران در هر یک از دو پایگاه مورد بررسی توجه به نرخ خود-استنادی را در ارزیابی و رتبه‌بندی مجلات درون پایگاه توصیه می‌کنند اما بررسی در بخش لاتین پایگاه استنادی علوم جهان اسلام با اغلب این یافته‌ها متفاوت شد. در این پایگاه تأثیر خود-استنادی نویسنده بر افزایش ضریب تأثیر مجله چندان قابل توجه نبود. همبستگی بین خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر معنی‌دار نشد ($r_{sp}=0/06$, $Pvalue=0/63$). به هر حال چنان‌چه پایگاه گزارش‌های استنادی در بخش لاتین پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بزرگ‌تر شود و داده‌های استنادی آن روزآمد گردد، ممکن است نتایج هر یک از آزمون‌های حاضر در سطحی بزرگ‌تر متفاوت شود. هم‌چنین می‌تواند در امتداد یافته‌های دیگران یا در جهت عکس یافته‌های آن‌ها شود.

گرچه همبستگی بین خود-استنادی نویسنده و ضریب تأثیر درون هر یک از دو پایگاه معنی‌دار نشد، تفاوت در میزان این همبستگی بین دو پایگاه معنی‌دار شد ($Pvalue < 0/001$). یعنی تأثیر خود-استنادی نویسنده در مقالات مجلات مورد بررسی بر افزایش ضریب تأثیر آن‌ها در وبگاه علوم قوی‌تر از پایگاه استنادی علوم جهان اسلام بود. به بیانی دیگر تأثیر خود-استنادی نویسنده در رتبه‌بندی حاصل از ضریب تأثیر مجلات درون هر یک از دو پایگاه چندان درخور توجه نبود، اما مقایسه‌ی همبستگی با پایگاه دیگر مهم و قابل توجه بود. نشریاتی که در وبگاه علوم نمایه شده بودند، در رتبه‌بندی مبتنی بر ضریب تأثیر از خود-استنادی نویسنده تأثیر بیش‌تری می‌پذیرفتند، تا نشریاتی که در پایگاه ایرانی نمایه شده بودند. بنابراین نشریاتی که در وبگاه علوم راه یافته‌اند به

References

1. Van Raan AFJ. The influence of international collaboration on the impact of research results - Some simple mathematical considerations concerning the role of self-citations. *Scientometrics* 1998; 42(3): 423-8.
2. Horri A, Shahbodaghi A. Citation styles for scientific writings: International guidelines. 2th ed. Tehran: University of Tehran; 2008: 7. [Book in Persian]
3. Bird SB. Journal impact factors, h indices, and citation analyses in toxicology. *J Med Toxicol* 2008; 4(4): 261-74.
4. Miguel Campanario J, Gonzalez L, Rodriguez C. Structure of the impact factor of academic journals in the field of Education and Educational Psychology: Citations from editorial board members. *Scientometrics* 2006; 69(1): 37-56.
5. Aksnes DW. A macro study of self-citation. *Scientometrics* 2003; 56(2): 235-46.
6. McVeigh ME. Journal self-citation in the journal citation reports- Science Edition (2002) [Online]. Available from: URL: http://thomsonreuters.com/products_services/science/free/essays/journal_self_Citation_jcr. [Cited 2010 Dec 4]
7. Gami AS, Montori VM, Wilczynski N, Haynes RB. Author self-citation in the diabetes literature. *Can Med Assoc J* 2004; 170(13):1925-7.
8. Larcombe AN, Voss S. Self-citation: comparison between Radiology, European Radiology and Radiology for 1997-1998. *Scientometrics* 2011; 87(2), 347-56.
9. Thijs B, Glänzel W. The influence of author self-citations on bibliometric meso-indicators: The case of European universities. *Scientometrics* 2006; 66(1): 71-80.
10. Ghane MR. Correlation between Journal Self-citation and Impact Factor in Persian Journal Citation Report's Medical Journals. *Health Information Management* 2009; 6(1): 53-64. [In Persian]
11. Ghane MR. Self-Citation in PJCR's Engineering Journals and their Significance in determining Impact Factor during 2002-2006. *International Journal of Information Science & Management* 2010; 8(1): 21-37.
12. Mehrad J, Goltaji M. Correlation between Journal Self-citation and Impact Factor in Medical Scientific Journals Indexed in published Journal Citation Reports of Islamic World Science Citation Database. *Health Information Management* 2010; 7(3): 251-9. [In Persian]
13. Mehrad J, Goltaji M. Correlation between journal self-citation with impact factor for the scientific publications in humanities published between 2001 and 2007 based on Persian journal citation report generated by Islamic Science Citation database. *Information Science and Technology* 2010; 25(2):189-206. [In Persian]
14. Mehrad J, Goltaji M. Correlation between Journal Self-citation and Impact Factor in ISC's PJCR Agriculture and Veterinary Science Journals during 2001-2007. *International Journal of Information Science & Management* 2011; 9(1): 75-87.
15. Tsay MY. Journal self-citation study for semiconductor literature: Synchronous and diachronous approach. *Information Processing & Management* 2006; 42(6):1567-77.
16. ISI Web of Knowledge. How to Calculate a Unified Impact Factor [Online]. Available from: URL: http://admin-apps.webofknowledge.com/JCR/help/h_unified_if.htm. 2011.
17. Islamic World Science Citation Center. English Journal Citation Reports 2011. Available from: URL: <http://jcr.isc.gov.ir/login.aspx?lan=en>. [Cited 2011 Sept 24].
18. Turabian R, Ghane MR. Author & Journal Self-citation and Impact Factor in Open Access Journals Indexed in DOAJ and ISI in Engineering Sciences During 2004-2005. *Informology* 2009; 6(2): 71-86. [In Persian]

A Study of Effect of Author Self-Citation on Impact Factor in Iranian English Medical Journals in Web of Science and Islamic World Science Citation Center*

Seyed Javad Ghazi Mirsaeid¹; Nadia Motamedi²; Bagher Pahlavanzadeh³

Original Article

Abstract

Introduction: The production of Every country's Medical journals is one of the sign of health development in it. The number of citations in international indexing is a sight of its important in distribution of health information. The rate of self-citations is more been seen. There, the aim of this study had been the comparison of Author self-Citation effect on Impact Factor in Iranian English medical journals in Web of Science (WoS) and Islamic World Science Citation Center (ISC).

Methods: By citation analysis, 12 journals in WoS and 26 in ISC were studied from 2006 to 2009. Impact Factors were extracted from JCR, and self-Citations were obtained by looking of citations in every database and imported to spread sheets. Impact Factor without self-citation recalculated. Data analyzing tool was SPSS software 20 edition. Wilcoxon test was used for comparison of self-citation rates in common journals, and for uncommon journals Mann-whiteny test was used. For correlation test of Author self-citation with IF in WoS Pearson test was used. Because of skewed data in ISC, Spearman test was used. The comparison test of correlation between two databases was Covariance test.

Results: There wasn't any significant deference between Author self-citation rate in two databases (Pvalue>0.05). In WoS, the correlation between Author self-citation and Impact Factor was near to meaning surface (Pvalue=0.06, r=0.69). The correlation was not meaning in ISC (Pvalue>0.05, $r_{sp} = 0.06$). There was significant deferent between the relations of Author self-citation and impact factor in two databases (Pvalue<0.001).

Conclusion: The effect of Author self-citation in increasing of IF is more significant in WoS. Author self-citation must be decreased to show the really journal's impact.

Keywords: Periodicals; Citation; Journal Impact Factor; Databases; Islamic World Science Citation Center

Received: 13 Dec, 2012

Accepted: 3 Sep, 2013

Citation: Ghazi Mirsaeid SJ, Motamedi N, Pahlavanzadeh B. **A study of Effect of Author Self-Citation on Impact Factor in Iranian English Medical Journals in Web of Science and Islamic World Science Citation Center.** Health Inf Manage 2014; 11(1): 48.

* This article is derived from a MSc thesis (No. 14/315) in Allied Medicine of Tehran University of Medical Sciences.

1- Assistant Professor, Medical Library and Information Sciences, Faculty of Allied Medicine and Health Information Management Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2- MSc, Medical Library and Information Sciences, Faculty of Allied Medicine, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran (Corresponding Author) Email: Motamedi_nadia@yahoo.com

3- MSc, Biostatistics, Faculty of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran